

Armengol reivindica el Consell mallorquí

Enmig d'una certa polèmica pel paper del Consell de Mallorca, la seva presidenta el reivindica en el debat de política general.

El propassat dia 10 de juny, el Consell de Mallorca va dur a terme el plenari anual de política general. Habitualment tenia lloc a principi d'any, però enguany s'ha hagut d'endarrerir per diversos motius, entre els quals, sobretot, la crisi política del febrer, amb l'expulsió d'UM del pacte de govern. La presidenta de la institució, Francina Armengol (PSOE), s'enfrontava al plenari en ple debat sobre com estalviar despeses i enmig d'una certa polèmica sobre el paper del Consell dins l'entramat institucional mallorquí.

El paper del Consell. Els consells insulars són, segons l'Estatut reformat el 2007, ens de govern autònom –no tenen capacitat legislativa, però sí normativa, com per exemple en urbanisme, a través dels plans territorials de cada illa– i també són, per la legislació general espanyola, institucions locals. Són, per dir-ho d'alguna manera, una mena de diputacions insulars. Enmig de la necessitat de reduir despeses per part de totes les administracions, era inevitable que algú en discutís el paper. Però la discussió només afecta el de Mallorca, perquè els de les altres illes són clarament la referència institucional primera per als respectius ciutadans. El problema, a Mallorca, és que la triplicació d'institucions –municipal, insular i balear– ha motivat entre la ciutadania una certa confusió sobre

quina s'ha d'encarregar de què. Aquesta confusió encara creix pel que fet que tant els ajuntaments com el Consell han hagut d'assumir competències que no els són pròpies. Ara, quan la crisi econòmica ha obligat a reduir despeses públiques, la confusió institucional a Mallorca també esdevé motiu per a la polèmica sobre quines institucions s'haurien d'*aprimar* en benefici de les altres.

El debat l'originà el conegut economista Alexandre Forcades, president del Cercle d'Economia de Mallorca i líder de la plataforma per a un millor finançament de les illes Balears. Forcades es va mostrar partidari que "s'elimini el Consell de Mallorca o el govern" per abaratir costos públics, perquè a parer seu seria "immoral" que els polítics, gastant tant en institucions duplicades, s'estimassin més, abans que reduir despeses, apujar els impostos, tal com ha anunciat el govern. Això que proposava Forcades no era nou. Recurrentment, i –d'una manera o d'una altra– des de la creació dels consells insulars, el 1978, tothom ha vist clar que les institucions insulars eren lògiques per a les illes menors però que la de Mallorca corria el risc de duplicar-se amb el govern, si més no en algunes competències, i que el ciutadà no entengués bé què és cada cosa. De fet, en un programa de Televisió de Mallorca, l'abril de l'any passat –en ocasió del trentè aniversari de les primeres eleccions als consells insulars–, la vice-presidenta del Consell de Mallorca d'aleshores, Joana Lluïsa Mascaró (PSM-Bloc), va confessar que "el Consell no ha aconseguit tenir una identitat clara" a ulls dels ciutadans.

Armengol reivindica el Consell. Enmig d'aquesta polèmica relativa suscitada per Forcades, el Consell mallorquí havia de dur a terme el debat de

La presidenta del Consell de Mallorca, Francina

política general de cada any. La presidenta, Francina Armengol, va aprofitar l'avinentsa del debat originat i feu una encesa defensa del paper de la institució insular.

La presidenta no va dubtar a criticar els qui qüestionen el paper del Consell mallorquí i rotundament afirmà que són els consells les institucions que han de créixer a mesura que el govern elimini departaments per evitar "duplicitats". Amb aquest objectiu, oferí un gran pacte a la resta de forces polítiques per a "reforçar" la institució, la qual cosa al seu parer requereix una "nova llei de consells" que doni més poder a les institucions insulars; i, també, oferí que el pacte inclogués l'establiment de les "prioritats en la despesa" per fer front a "moments tan excepcionals" com l'actual. A més, es mostrà crítica amb la prohibició d'endeutar-se durant

Armengol, al plenari del dia 10 de juny proppassat.

l'any 2011 que ha imposat el govern de Zapatero als ajuntaments i ens locals, mesura que afecta els consells insulars.

La vehemència en la defensa del Consell que presideix va portar Armengol a assegurar que “atacar el Consell” –és a dir, demanar-ne la desaparició– és “atacar el poble de Mallorca i la seva identitat”. Quan el portaveu del PP, Jaume Font, demanà que “repensem el paper del Consell”, Armengol contraatacà assegurant que era “una barbaritat”, i afegí: “No crec

que hàgim de repensar res.” A parer de la presidenta, no té cap sentit que un partit com el PP pugui acceptar que es traspassin competències als altres consells –com en agricultura, turisme o joventut– i, en canvi, “es negui” això mateix al Consell mallorquí. Tot i la dura crítica, Armengol digué a Font que “li estenc la mà per parlar de tot, però no condemnem la institució a ser només de règim local. No té sentit, i fariem un mal favor al poble si consideràssim que som l'única illa que no ens podem autogovernar”.

El Bloc exigeix racionalització, però tenint molt clar que “el Consell no sobra”. El PP i UM demanen que es repensi el paper de la institució

Respecte a la contenció de despesa pública, s'hi mostrà a favor, però tenint en compte la realitat del Consell. “Si hem d'assumir competències (noves) no hem de reduir càrrecs”, si bé considerarà que “eliminar duplicitats” era imprescindible: “Si els consells tenen la competència i el govern no la té, sobra la conselleria del govern.”

Bloc i UM. A banda de la disputa dialèctica entre Armengol i Font, i també al marge de la reivindicació a favor del Consell mallorquí feta per la presidenta, els altres dos grups, Bloc i UM, centraren les intervencions en la crítica a Zapatero i, també, i respectivament, en la necessitat d'un finançament millor i un aprimament del Consell.

Per a la portaveu del Bloc, Joana Lluïsa Mascaró, el Consell ha d'afrontar “l'actual situació” de crisi cercant la “màxima racionalització” possible en la despesa, però tenint molt clar “que el Consell no sobra”. D'un altra banda, com que té unes competències “prioritàries que hem d'exercir” i que necessiten diners, no en queda altra que reclamar “l'augment del finançament” de la institució. Una millora econòmica que només podria arribar des del govern i, per tant, és al Parlament balear on s'ha de fer pinya per reclamar-la. A més, Mascaró es va mostrar molt crítica amb el govern de Zapatero perquè tracta “totes les institucions” de la mateixa manera a l'hora de “prohibir l'endeutament” a partir de l'1 de gener de l'any vinent, sense “fer distinció” entre les que “han fet els deures” i les que no.

El portaveu d'UM, Antoni Pascual, es va alinear més amb el discurs del PP –en el sentit d'aprimar la institució– que no amb la reivindicació del Consell feta per Armengol i Mascaró. Segons Pascual s'han “d'aprimar” totes les institucions i, també, el Consell. Per això proposà que s'aplicàs immediatament una forta “retallada de despeses supèrflues”, que exercís únicament les competències que li són pròpies i, sobretot, que ajudàs els ajuntaments més febles contra la crisi. Coincidí amb el Bloc en la crítica dura cap a les mesures de contenció de la despesa pública anunciades pel president espanyol, Rodríguez Zapatero.

Miquel Payeras